

Hajdúszoboszló látképe. A híres fürdő és a SZOT-üdülő (MTI légitelvétele)

AZ ISTVÁN CSEPPKŐBARLANGBAN

X 151.44

Lillafüred egyik látnivalója a Szt. István-lápa oldalába a kb. 600 m tengerszint feletti magas hegyről elnevezett cseppkőbarlang. (A földtani másod-, illetve harmadkori tengeri üledékbe, a mészkőbe nagy-nagy üregeket vájt a víz, akkor, amikor ember még nem járta az Ós-Bükk ösvényeit. Amikor később a barlangot kialakító víz mélyebbre húzódtott, megkezdődött a cseppkőképződés. Ez már a csapadékvíz munkája, mely folyamat ma is tart. A sziklák repedésein leszivárog a víz és a természetes üreg fődémjén megjelennek a vízcseppek...

Mielőtt fentről lecsöppenne a víz, észrevétlenül lerak egy parányi mészsanyagot (kalciumkarbonátot) és így képződik a függőkő (a stalaktit), mely csöves. Lent, a lábunk előtt — vagy már több embermagasságban — a tömör állókő (a stalagmit) növekszik, ha nem is szemlátomást, hanem hosszú tízezerévek alatt. Dr. Cholnoky Jenő, világhíres földrajztudós 1 m-es stalagmit vertikális növekedésének időtartamát 8 000 évre becsülte, ez átszámítva: egy esztendő alatt $\frac{1}{8}$ mm-t tesz ki. Változatos szépségű cseppkőoszlop születik, mindenütt, ahol a csepegés állandó marad, vagyis ha a stalaktit és a stalagmit összeér.

Az „István” cseppkőbarlangot egy

kiskutya „fedezte fel”. 1910-ben lecsúszott egy természetes aknában („zsomboly”-on), ahonnan két miskolci gimnazista — kötélen leereszkedve kimentette. A két diák dr. Kadic Ottokár geológussal 1913-ban újra lekúszott a mélybe és még ebben az évben szakcikk jelent meg a barlangban látható szép képződményekről. A barlangot a geológus javaslatára 1926. és 1932. évek között tárták fel és a nagyközönség egy mesterséges táron át jut be azóta és gyönyörködik a különleges képződményekben...

A „Nagyterem”-ben a „mammutfogsor” vicсорít reánk. A „Meseország”-ban élénk bukkan „Télapó”, „Jancsi és Juliska”, a „Fülesbagoly”, az „Elefánt” is és a háttérben ott emelkedik a „Mesekastély”.

A 32 méter magas „Kupola-csarnok” nem kisebb üreg, mint az Aggteleki cseppkőbarlang termeinek átlagos magassága. Az „Óriás-vízesés” mellett a budavári „Mátyás templom” emelkedik, tornyához közel egy „Meduzá”-t látunk. Ha megfordulunk, örömmel fedezzük fel, hogy nekünk is van kínai „Pagoda”-nk, mellette a „Szerzetesek callái”-val.

Barlangi túránk során fellépkedünk a „Bástya”-ra, ahonnan az előbbi vízesés már behavazott kanadai fenyőnek (*Sequoia gigantea*) lát-

szik, csúcsa közelében kis „Pálmafa”-val. A bükkli természetjáró itt ismerőssel találkozik, Vidróczky áll ott, a betyár, úgy látszik, a róla elnevezett barlang nem volt biztonságos már számára. „Óserdő” itt is van, nemcsak a Bükk fennsíkján!

Az „Oszlopok csarnoká”-ban a „Dísz-oszlop” ugyanúgy felejthetetlen látvány, mint a „Rokokó-oszlop”. Tisztavízű tavacsát is találunk itt. A babona a természetjárótól idegen valamit, így mi nem dobálunk bele aprópénzt...

Az utolsó nagy üreg a „Színházterem”. A „Karnagy” áll középen, előtte az „Orchester”, a „Rivalda” és a „Színpad”. Van itt két „Proscenium-páholy” is. Ha a „Színész-feljáró”-n felsietünk, a „Zsinór-padlás” díszletel közé nézhetünk be. De megláthatjuk az egyik itt-felejtett kelleket is, „Hunyadi János harci sisakját”-t.

Ha szerencsénk van, megpillanthatunk néhány alvó denevért, amint fejét borszárnya alá dugva, csüng, a barlang falának piciny repedéseibe kapaszkodva.

Kifelé jövet egyöntetűen megállapíthatjuk, a föld gyomrában is van élet és érdemes tisztelettel közel férködni hozzá.

KÜHNE LÁSZLÓ